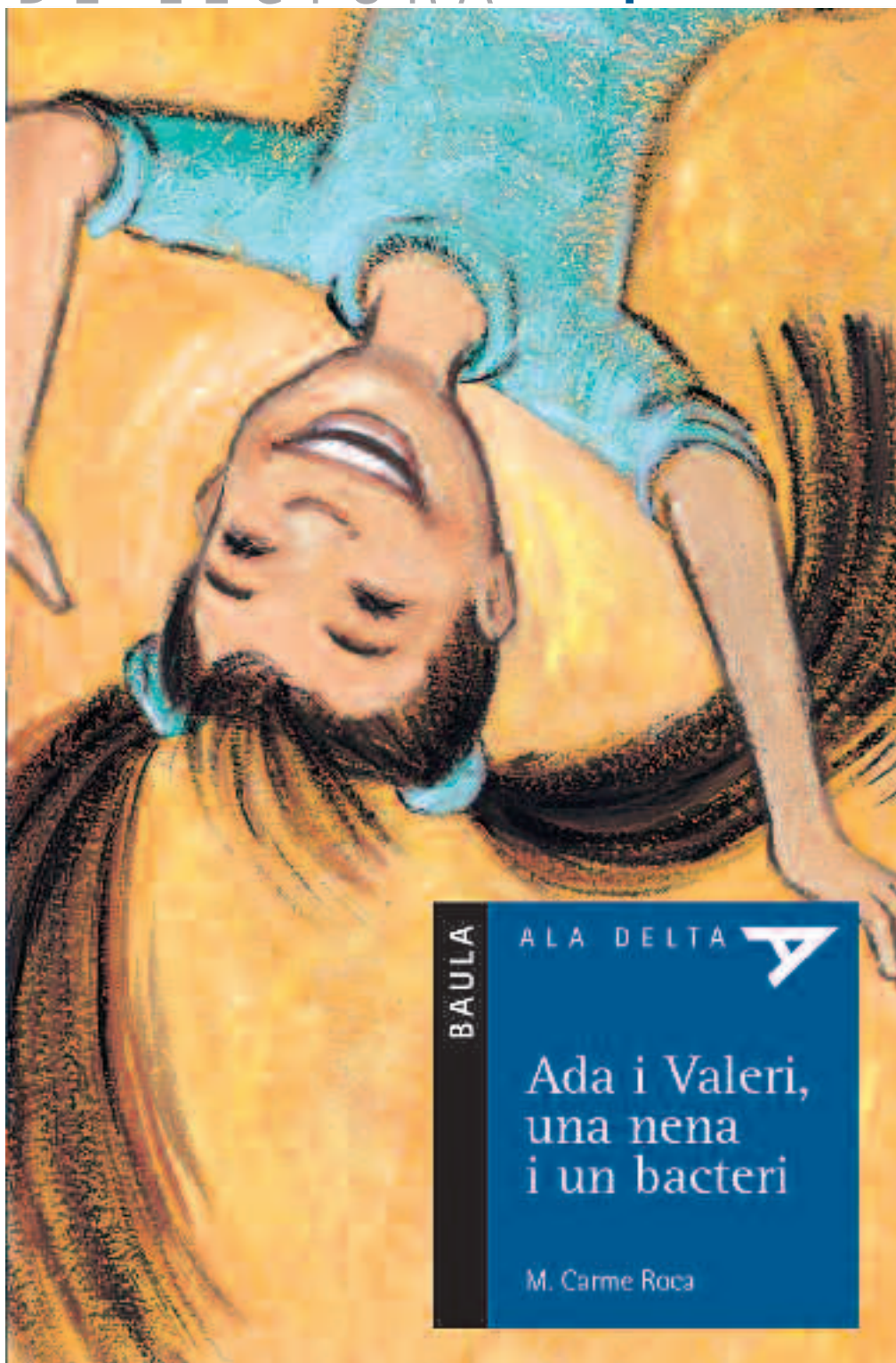

guia

DE LECTURA > 4

BAULA

BAULA
ALA DELTA
Ada i Valeri,
una nena
i un bacteri
M. Carme Roca

L'obra

Títol **Ada i Valeri, una nena i un bacteri** / Autora **M. Carme Roca** / Il·lustracions **Gemma Sales** / ADV, 4 / 129 pàgs.

L'autora

M. Carme Roca va estudiar història i literatura catalana, i durant uns anys es va dedicar a l'ensenyament. Casada i mare de dos fills, és autora de llibres de literatura infantil i juvenil.

Argument

L'Ada és una nena simpàtica, extravertida i molt, però molt, bellugadissa a qui no costa gaire ficar-se en problemes. Per la seva banda, en Valeri és un bacteri molt bo que té com a missió convertir la llet en formatge.

En Valeri té un cosí malèvol i poca-solta que vol provocar una epidèmia a escala mundial i no se li acut res més que triar el cos de la pobra Ada per començar les seves malifetes.

Quan els bacteris dolents, capitanejats per l'Eleuteri, i els bons, és a dir, en Valeri i la seva amiga Quiti, entren al cos de l'Ada, la pobra nena comença a experimentar tota una sèrie de transformacions: no pot parar quieta ni un segon, li agafa un atac de riure que dura dies, té singlot... Pobra Ada!

Dins del cos de la nena, en Valeri ha de pensar de pressa com salvar l'Ada de les infeccions que l'esperen i, per això, se li acut de fer conxorxa amb els glòbuls blancs, comandats per en Confitllepat.

De l'Eleuteri no se'n sabrà mai més res. Pobre! L'Ada tornarà a ser la de sempre, i en Valeri i la Quiti aniran a parar al mig d'una lletera gràcies a un oportú esternut de la nena. I tothom content!

Comentari

Aquest és un llibre de fantasia en què l'autora no s'està de posar damunt la taula el complex tema de la solidaritat i l'amistat, encara que es doni entre éssers tan allunyats com una nena i un bacteri.

És una bonica metàfora sobre el mal que és vençut pel bé i sobre els sentiments d'amistat.

Aquest tema podria ser massa profund per als petits lectors a qui va dirigit el llibre, però la «faula», amb la invenció del petit bacteri, el converteix en una aventura a l'abast de tots els públics.

Les il·lustracions, amb la seva expressivitat, contribueixen a donar el toc final a aquesta divertida història.

Temes

- L'amistat sense fronteres.
- La col·laboració per assolir un objectiu.
- La solidaritat.

Reflexions

La lectura del llibre pot fer reflexionar els petits lectors sobre temes de salut i sobre l'existència d'éssers vius que ignoren i que són fonamentals en el desenvolupament de la vida i de les malalties.

De fet, aquest llibre, narrat en forma d'aventura, pot ser el primer contacte d'aquests lectors amb el funcionament del propi cos i els pot portar a reflexionar sobre alguns hàbits de salut que encara no han après ni assumit.

1. Ens fixem en la coberta.

A la coberta hi apareix una nena, l'Ada, de cap per avall. Respon aquestes preguntes, sense fer trampes ni obrir el llibre:

- Per què creus que està de cap per avall, l'Ada?
- Què està fent?
- Si al títol hi apareix en Valeri, que és un bacteri, per què creus que no surt a la il·lustració?

Llegeix la definició de bacteri que trobaràs a la pàgina 127. Si no acabes d'entendre què és un bacteri, pregunta-ho al professor. Un cop ho tinguis clar, i sense mirar les il·lustracions de l'interior del llibre, fes el teu dibuix d'en Valeri.

En ple vol

Omple els buits de les frases següents amb els noms dels personatges que els corresponen:

- va quedar molt parat, perquè no estava acostumat que el seu cosí li plantés cara. La llàstima va ser que es va revifar de seguida...
- Sense pensar-s'ho dues vegades, en va posar en marxa el pla de contraatac. Calia neutralitzar les forces de l'Elu abans no fos massa tard.
- A, que sovint interpreta les coses a la seva manera, això no li agrada gens, perquè sap d'una tieta àvia seva que els havia pres, els hàbits, i es va passar tota la vida en un convent.
- Situeu-vos ben a prop d'un dels orificis de sortida del nas! —va ordenar en, que s'havia convertit en el gran capità de l'expedició alliberadora.
- I la, de moment, va respirar alleujada en veure com l'Ada desapareixia acompanyada dels seus pares.

1. Els bacteris i les malalties.

El professor us parlarà una mica més dels bacteris. A vegades, els bacteris no són tan bon jans com el Valeri i poden provocar malalties. A continuació, enumera unes quantes malalties provocades per bacteris:

2. Medicaments que ens ajuden a estar sans.

Ara pots fer una llista de fàrmacs que ens ajuden a estar sans. Pensa en els medicaments que et recepta el metge perquè et curis, o pregunta als pares o els avis quines medicines prenen i per a què serveixen. Després compara la teva llista amb la de la resta de nens i nenes.

Taller de creativitat

Imagina que et prens un got de llet i que dintre hi ha en Valeri. Explica quina aventura podries viure amb ell i com t'ho faries per fer-lo fora del teu cos sense fer-li mal (pensa que en Valeri és un bacteri bo). Pots fer un dibuix de l'aventura.

A large empty rectangular box with a thin black border, intended for a drawing related to the creative workshop instructions.

Suggeriment d'activitats

Activitats d'aproximació

- Amb l'ajut del professor, feu una llista dels hàbits sanitaris que són imprescindibles per tenir cura de la salut. Després en podeu fer un mural i exposar-lo a classe. També podeu anar al CAP del vostre barri o poble i agafar prospectes sobre conductes sanitàries.
- Pregunteu als vostres avis quines malalties van tenir de petits i anoteu-les. Després, a classe, comenteu amb el professor quines d'aquestes malalties encara són presents en la nostra societat i quines han desaparegut. Per què creieu que algunes malalties han desaparegut?

Activitats d'aprofundiment

- **El Tercer Món.** El professor us explicarà la situació dels infants del Tercer Món pel que fa a la salut. D'aquesta manera sabreu que poden tenir algunes malalties desconegudes per a nosaltres i com s'intenten curar. Busqueu fotografies i informació sobre els infants del Tercer Món i la salut.

Connecteu-vos a la pàgina web www.msf.es, que us aclarirà moltes coses sobre les malalties al Tercer Món. Comenteu a classe què heu après en aquest web.

- **El paper dels grans.** Els alumnes poden preguntar als seus avis quins avenços tècnics eren desconeguts en la seva joventut i com vivien sense ells.

Poden anotar al seu quadern les respostes per després intercanviar impressions a classe.

Activitats de clausura

- Després d'haver estudiat a fons juntament amb tota la classe el tema de la salut al Tercer Món i a casa nostra, fes una redacció en què expliquis les diferències en la vida dels nens i nenes de tot el món.
- Creieu que vosaltres podeu contribuir a solucionar aquests problemes tan greus? Amb l'ajut del professor, esbrineu quines organitzacions s'ocupen de donar un cop de mà als infants més desfavorits. Què cal fer per pertànyer a una d'aquestes organitzacions? Potser si ho comenteu a casa, podreu fer alguna cosa més per ajudar.

Solucionari

Ens enlairem

- Perquè no para quieta ni un moment.
- Riu per les butxaques.
- Perquè és massa petit.

Aterrem

1. Resposta lliure.
2. Resposta lliure.

En ple vol

- L'Eleuteri
- Valeri
- l'Ada
- Confitllepat
- senyoreta

Fragments especials

Així que de cop i volta, lluny del medi aquós i lletós en el qual plàcidament havien transcorregut els seus dies, en Valeri es va veure capturat dins del cos de la pobra Ada que s'havia begut un got de llet. (pàg. 51)

Les coses que pensa l'Ada no és que els altres nens no les pensin, no. El problema de l'Ada és que ella diu en veu alta el que li passa pel cap i, ja se sap, és allò de: qui diu les veritats, perd les amistats. (pàg. 30)

A partir d'aquell moment, ja no seria només Valeri el bacteri, un bacteri qualsevol vull dir. En aquell moment s'acabava de convertir en el primer bacteri espia de tota la història. Tal vegada seria un Bond, Valeri Bond. (pàg. 68)